Ч. 72 Субота 3 цвѣтня (15) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Франціськаньска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Переворотъ въ Сербіи.

Балканьскій пôвостровъ не перестане мабуть ще довго бути, що такъ скажемо, тою небезпечною бомбою, котра готова що хвиля выбухнути и що найменше страхомъ наповнити сусѣдôвъ, бо коли тамъ успокоить ся на однôмъ мѣсци, то заразъ настають якісь непокоѣ на другôмъ. Ледви що Болгарія прийшла до спокою и тамъ наставъ якій такій ладъ, якъ вже рознеслась зъ Сербіи непокояча вѣсть о фактахъ, котрѣ, якъ здае ся, прилагоджували ся вже вôдъ давна. Нинѣшна телеґрама зъ Бѣлграду принесла намъ слѣдуючу вѣсть:

„Король Александеръ велѣвъ сеи ночи арештувати обохъ реґентôвъ и заявивъ имъ, що оголошуе ся повнолѣтнымъ та заименувавъ заразъ нове міністерство пôдъ проводомъ Докича. Войско сконсиґновано и оно заразъ зложило королеви присягу вѣрности. Домы реґентôвъ и міністрôвъ обставлено войскомъ. Нове міністерство уконституовало ся въ той способъ, що Докичь обнявъ президентуру и міністерство просвѣты, Франасовичь міністерство войны, полковникъ Станковичь публичнѣ роботы, Вуичь фінансы, Милошевичь господарство, Милосавлевичь справы внутрѣшнѣ. Заразъ по тôмъ выдано прокламацію до народу. Цѣлый сей переворотъ вôдбувъ ся зовсѣмъ спокôйно."

Годѣ въ першôй хвили оцѣнити вагу, значѣнѣ и доносимôсть сего факту, тожь и не будемо запускати ся въ его коментоване, а зберемо лишь кôлька иншихъ фактôвъ разомъ, середъ котрыхъ наступивъ въ Сербіи такъ наглый переворотъ. Передовсѣмъ годить ся зазначити туть помирене кор. Милана зъ женою Наталією и ее выѣздъ до Россіи, де, якъ кажуть, мае королева стрѣтити ся зъ царемъ въ Ливадіи. Дальше треба звернути увагу на теперѣшнѣ вôдносины въ Сербіи, де якъ разъ зôбрала ся скупштина, розбита на двѣ части; осталась въ нѣй лишь партія ліберальна, котрои проводиремъ бувъ давнѣйше — арештованый теперь — перший реґентъ Ристичь; радикалы и напредняки выступили зъ неи. Наконець треба ще й то зазначити, що переворотъ въ Сербіи наставъ якъ разъ въ ту пору, коли зъ Болгаріѣ выѣхавъ не лишь самъ князь, але й его перший міністеръ Стамболовъ и другѣ найбôльше впливовѣ люде. Що и хто вплинувъ на такій наглый переворотъ въ Сербіи, годѣ теперь ще сказати. Характеристичнымъ есть лишь, що король именувавъ першимъ міністромъ свого бувшого учителя и ґувернера Докича, котрого усунено давнѣйше зъ его посады, о скôлько собѣ пригадуемо, за впливомъ Ристича и волею кор. Милана. Отсе найважнѣйшѣ обставины, середъ котрыхъ наставъ такъ наглый переворотъ въ Сербіи. Найблизшій дні мабуть розъяснять его, а тогды можна буде лѣпше оцѣнити и бодай догадувати ся, що зможе зъ него выйти.

Справы краевѣ.

(Про огневу поліцію для сѣлъ).

Одно зъ найважнѣйшихъ предложень, яке краевый Выдѣлъ приготовивъ на теперѣшну соймову сесію, есть проектъ закона о огневôй поліціи для сѣльскихъ громадъ и двôрскихъ обшарôвъ. Тымъ питанемъ займавъ ся галицкій Соймъ вôдъ давныхъ лѣтъ тому, що нѣ въ однôмъ краю не чинять огнѣ такихъ опустошень, якъ въ Галичинѣ. А сума дотычныхъ шкодъ збôльшае ся зъ кождымъ рокомъ. Досыть сказати, що коли въ 1870 р. починенѣ огнями шкоды выносили 1,746.644 зр., то въ 1880 р. сума та пôднесла ся до 3 міліонôвъ, а въ 1888 р. навѣть до 5,900.000 зр. Зъ тои сумы до 70% припадае пересѣчно на шкоды незворотнѣ, бо знищенѣ огнемъ будынки не були обезпеченѣ.

Въ 1890 р. поручивъ Соймъ краевому Выдѣлови выготовити проектъ закона о огневôй поліціи для сѣльскихъ громадъ и взяти пôдъ розглядъ питане заснованя посады краевого инспектора огневыхъ сторожей. Выповняючи поручене, краевый Выдѣлъ предложить на дняхъ Соймови уже на першôмъ засѣданю проектъ краевого закона о огневôй поліціи спеціяльно для сѣльскихъ громадъ.

Въ проектѣ закона принято прінципъ установленя загальныхъ огневыхъ округôвъ для сѣльскихъ громадъ разомъ зъ двôрскими обшарами. Право догляду надъ тыми обшарами прислугуе выдѣламъ повѣтовымъ. Посередникомъ мѣжь дворомъ а громадою, а такожь мѣжь ними обома и выдѣломъ повѣтовымъ буде мѣсцева огнева комісія, котра складае ся зъ делеґата выдѣлу повѣтового, зъ наставникôвъ обшарôвъ двôрскихъ и зъ начальникôвъ громадъ, входячихъ въ складъ огневого округа. Задачею тои комісіѣ есть: установити огневый реґуляминъ въ своѣмъ районѣ, оглянути бодай разъ въ рôкъ всѣ будынки въ тôмъ районѣ, оцѣнити въ приближеню вартôсть всѣхъ тыхъ будынкôвъ, о скôлько то невѣстно зъ асекураційныхъ полісъ, означити въ своѣмъ районѣ мѣсце вôдповѣдне на огневу стацію, означити для тои стаціи, для властителѣвъ домôвъ, для двôрскихъ обшарôвъ, для находячихъ ся въ округѣ фабрикъ и проч. потрѣбнѣ огневѣ приряды, означити число кирниць и резервоарôвъ воды, потрѣбныхъ въ кождôмъ мѣсци округа и т. п.

23)

КУМА ЖУРБА.

повѣсть

Г. СУДЕРМАНА.

(Дальше).

XIV.

Три тыжднѣ минули вôдъ тыхъ подѣй. Павло працювавъ, мовь наймить, але мимо того якійсь дивный неспокôй напавъ его. Коли тôлько на хвилину мôгъ собѣ позволити вôдпочати, то утѣкавъ зъ дому, въ котрôмъ теперь майже всидѣти не мôгъ. Дôмъ робивъ на него таке враженѣ, якъ колибъ муры мали запасти ся надъ его головою. Тодѣ волочивъ ся по поли або по лѣсѣ, або ходивъ довкола Геленталю. Чого вôнъ тамъ глядавъ, того самъ собѣ не мавъ вôдваги сказати.

— Колибъ я стрѣтивъ Гальшку, то зъ сорома хиба пôдъ землю запавъ бы ся я — таке повтарявъ вôнъ собѣ, а таки шукавъ ѣ всюды и дрожавъ зъ обавы та радости, коли тôлько здалека побачивъ яку постать жѣночу.

Небавомъ и сонъ покинувъ его. По ночахъ, коли всѣ вже дома спали, выкрадавъ ся и неразъ вертавъ ажь рано, щобы зъ тяжкою головою и втомленымъ тѣломъ наново забрати ся до працѣ.

— Мушу направити... направити — повтарявъ собѣ неразъ, а коли коса бѣгла зô свистомъ по покосахъ, вôнъ до такту повтарявъ: „направити, направити". Але якъ „направити", того вôнъ ще доси ясно не розôбравъ; не знавъ навѣть, чи Дуґлясъ не хорувавъ по тôмъ, якъ песъ покусавъ его.

Разъ пôдъ вечѣръ волочивъ ся по тамтôй сторонѣ лѣса и стрѣтивъ Равчуса, якъ ишовъ зъ Геленталю. На плечи мавъ лопату, а на нѣй завѣшеный клунокъ. Павло глянувъ ему просто въ очи, бо сподѣвавъ ся, що нападе его, але хлопъ глянувъ на него зпôдъ лоба непевнымъ поглядомъ и обôйшовъ его здалека.

— Той чоловѣкъ выглядае такъ, якъ бы задумувавъ заподѣяти якесь лихо — подумавъ собѣ, поглядаючи за нимъ.

Въ Місенѣ оповѣдавъ оденъ наймить, що Дуґлясъ принявъ бувъ выгнаного Равчуса до себе на службу. Коли батько про се дôзнавъ ся, засмѣявъ ся и сказавъ:

— Найшовъ свôй свого; вже то вôнъ тамъ щось гарного менѣ готовить.

Сильно бувъ пересвѣдченый, що Дуґлясъ вôддавъ ту справу въ руки прокуратора; що бôльше, находивъ навѣть якусь розкôшь въ тôй думцѣ, що его засудять, розумѣе ся, „несправедливо"; але день за днемъ минавъ, а про скаргу не було якось нѣчого чувати; тодѣ вôнъ злобно замѣтивъ:

— Вельможный панъ ще не померъ, а вже покôйника удае.

Але Дуґлясъ хотѣвъ очевидно зовсѣмъ не зважати на заподѣяну ему зневагу; бо навѣть не выповѣвъ капіталу, що бувъ помѣщеный на ипотецѣ Місену; — а того всѣ сподѣвали ся.

Душа Павла була переповнена вдякою, а чимъ менше находивъ способы, якъ бы ѣѣ заявити, тымъ горячѣйше чувъ соромъ, бушуючій по нѣмъ, тымъ сильнѣйше гонивъ его всюды неспокôй.

Однои ночи стоявъ въ-друге въ житю пôдъ плотомъ города бѣлого двора.

Мрака раннои осени розôслалась понадъ землею, а зовяла трава шелестѣла зтиха пôдъ ногами. Бѣлый дворъ закрывали тѣни ночи, лише въ однôмъ вôкнѣ миготѣло понуре, червонаве свѣтло.

— Тутъ пильнуе она своеѣ хорои матери — подумавъ собѣ Павло. А що не мавъ иншого способу прикликати еѣ, отже почавъ свистати... Два, три разы перестававъ, ждавъ, прислухувавъ ся... Нѣхто не приходивъ, а въ его души росла щоразъ бôльша обава...

Непевною рукою найшовъ недобре прибиту штахету, котру ему колись показала була Гальшка, вôдсунувъ еѣ и увôйшовъ до города. Помотане галузе корчѣвъ чѣпало ся его одежѣ

До мѣсцевои огневои сторожѣ належати будуть всѣ тѣ особы, котрѣ добровôльно зголосять ся, а вь недостатку такихъ добровольцѣвъ мае огнева комісія право зъ мешканцѣвъ огневого округа назначити потрѣбне число осôбъ до службы въ огневôй сторожи. Въ першôмъ проектѣ Выдѣлъ краєвый поставивъ прінціпъ, що до огневои сторожѣ мусять обовязково належати всѣ въ окрузѣ живучѣ мужчины вôдъ 18 до 42 лѣтъ вѣку; однакъ постанова була змѣнена, коли правительство заявило, що законъ зъ такимъ примусовымъ ладомъ огневои сторожѣ не може числити на одержанє цѣсарскои санкціѣ.

На случай огня повиненъ кождый, хотяй и не належачій до сторожѣ огневои мешканець округа на зазывъ мѣсцевои власти нести помôчь при гашеню огня, бо инакше пôдпаде карѣ. Властителѣ кирниць, сажавокъ, ставôвъ, млынôвъ и иншихъ резервоарôвъ воды, не могуть збороннти черпати воду зъ тыхъ резервоарôвъ въ часѣ огня. Кождый властитель коней обовязаный, на приказъ мѣсцевои власти або руководячои гашенемъ огня особы, доставити конѣ зъ упряжію за надгородою означеною въ огневôмъ реґуляминѣ. До гашения огня могуть такожь бути ужитѣ замѣсцевѣ конѣ, находячѣ ся случайно на мѣсци огня. Громады и двôрскѣ обшары того самого округа, обовязанѣ разомъ зô своими сторожами безъ нагороды и безъ зазыву спѣшити въ случаю огня зъ помочію, о скôлько котрôй зъ нихъ не грозить такожь небезпечнôсть. Такожь сусѣднѣ огневѣ округи, коли помѣтять огонь у сусѣда, повиннѣ спѣшити на помôчь, если они у себе самыхъ не загроженѣ. Обовязкомъ кождои громады и кождого двôрского обшару єсть: старатись перше всего о то, щобы завсѣгды мали достаточный запасъ воды для гашеня огня. Тамъ, де не можна устроити кирниць, треба уладжувати цистерны або сажавки, котрѣ мають бути чищенѣ що наименше разъ на рôкъ. Розходы закупна огневыхъ приправôвъ и реквізитôвъ для огневои стаціѣ и другѣ розходы на тѣ цѣли, поносять громады и двôрскѣ обшары, вôдповѣдно до вартости ихъ будынкôвъ. Кождый властитель дому мае крôмъ того заосмотритись на свôй рахунокъ въ необходимѣ реквізиты.

Послѣднѣ параґрафы проекту закона мѣстять постановы о поведеню въ часѣ огня и по огню, именно хто мае руководити ратунковою акціею, въ котрыхъ случаяхъ можна нарушити приватну власнôсть на цѣли гашеня огня, якъ треба доходити причинъ огня и т. п. Нарушенє закона о огневôй поліціи, о скôлько не пôдлягае карному або будôвничому законови, будуть каранѣ грошевою карою вôдъ 50 кр. до 25 зр., або арештомъ вôдъ 12 годинъ до 5 днѣвъ. Одержанѣ такимъ способомъ грошевѣ кары будуть вплывати до фонду удержованя огневыхъ реквізитôвъ въ данôмъ огневôмъ округѣ.

Се головнѣ постановы проекту закона о огневôй поліціи для сѣльскихъ громадъ, котрый впрочôмъ въ подробицяхъ може ще змѣнитись чи въ комісіи, чи въ повнôй палатѣ Сойму.

Переглядъ політичный.

Въ послѣднихъ дняхъ появили ся були въ деякихъ ґазетахъ вѣсти о зъѣздѣ Є. Вел. нашого Цѣсаря зъ царемъ. Вѣсти тѣ суть зовсѣмъ безосновнѣ. Доси єсть лишь певный зъѣздъ Цѣсаря Францъ Иосифа зъ цѣсаремъ нѣмецкимъ.

Въ Колинѣ въ Чехахъ настали въ послѣдныхъ дняхъ великѣ розрухи, вымѣренѣ противъ жидôвъ. Товпы людей переходили въ послѣдныхъ дняхъ мѣстомъ и нищили склепы жидôвскѣ. Причину до того дала ложна вѣсть, що жиды убили христіяньску дѣвчину въ цѣляхъ ритуальныхъ. Зъ Кутногоры зарекврировано 5 компаній войска, котре теперь патролює по улицяхъ.

Въ цѣлôй Бельґіи заносить ся на великій страйкъ робôтникôвъ, а въ Бруксели прибирають розрухи чимъ разъ бôльшій розмѣры. Вчера вечеромъ снували ся по мѣстѣ товпы робôтникôвъ зъ червоными хоругвами выспѣвуючи революційнѣ пѣснѣ. Богато склепôвъ понищено. Въ ночи прийшло до великои бôйки межи робôтниками а поліціею. — Въ Леодіюмъ украдено значну скôлькôсть дінаміту.

Новинки.

Львôвъ дня 14 цвѣтня.

— **Даръ цѣсарскій.** Є Вел. Цѣсарь удѣливъ все ласкавѣйше зъ своихъ приватныхъ фондôвъ погорѣльцямъ громады Пôдгайчики, въ рудецкôмъ повѣтѣ, 800 зр. запомоги.

— **Краєва Рада шкôльна** ухвалила на засѣданю зъ дня 5 цвѣтня: 1) На основѣ люстраціѣ шкôлъ народныхъ у Львовѣ высказати репрезентаціи мѣста Львова признанє за жертволюбнôсть на цѣли народнои просвѣты, а мѣскому инспекторови шкôльному у Львовѣ Меч Барановскому признанє за ревне сповнюванє обовязкôвъ; 2) зорґанізувати вôдъ 1 вересня 1893 школу народну въ Увсю, повѣта пôдгаецкого; 3) перемѣнити вôдъ 1 вересня с. р. школы народнѣ въ Угринкôвцяхъ и Винятинцяхъ, повѣта залѣщицкого, на 2 класовѣ; 4) именувати учителями шкôлъ народныхъ Каз. Людвиґôвну учителькою молодшою и Мих. Ромашкана старшимъ учителемъ 3-клясовои школы въ Пѣстини, Олим. Левицку учителькою въ Желдци, Єл. Ничôвну въ Недѣлискахъ, Мих. Воротилова въ Долпотовѣ, Анат. Левицкого мол. учителемъ 5 клясовои школы въ Камѣнцѣ струмиловôй, Мих. Моровика учителемъ въ Рыбнѣ, Андр. Кохана въ Бонишинѣ, Юл. Семіона въ Соколôвцѣ, Вал. Ґерманиса въ Богданôвцѣ, Павла Посацкого въ Мысловѣ, Ант. Павловича въ Бабинѣ, Ант. Жураковского въ Черниховцяхъ, Володислава Каравана и Вільг. Кеффермілерôвну старшими учителями 4-клясовои школы въ Мостахъ великихъ, Тад. Завадского учителемъ въ Княжôмъ, Вас. Решетиловича въ Кунинѣ, Брон. Лендобецкого въ Рѣчкахъ, Мик. Рачиньского мол. учителемъ въ Рѣчици, Ив. Дудка учит. въ Стрѣлискахъ старыхъ, Ив Келбасôвну въ Ропици полiскôй, Жигм. Мярковского управителемъ 2 клясовои школы въ Кривчи, Єл. Вашкевичѣвну учителькою въ Горохôвцяхъ, Мих. Губицкого управителемъ, Ив. Міллера и Богум. Гостинка старшими учителями, Мих. Пашиньского мол. учителемъ 4-клясовои школы мужескои въ Перемышли, Евг. Бартонѣвну учителькою жѣночои школы выдѣловои въ Коломыи, Ант. Владику учителемъ въ Стôбнѣ, Ив. Бородайкевича въ Сѣвцѣ калускôй и Алекс. Вергановского въ Довгôй калускôй; 5) затвердити въ учительствѣ Павла Брилу въ ґімназіи станіславôвскôй; 6) призначити першій додатокъ пятилѣтный кс. Иос. Сидорови при ґімназіи въ Сяноцѣ и о. Мих. Семенови при ґімназіи въ Станіславовѣ; 7) приймити до вѣдомости справозданя краєвыхъ инспекторôвъ шкôльныхъ зъ люстрацій ґімназіѣ въ Самборѣ и семинаріѣ учительскои въ Тернополи.

— **Испыты зрѣлости въ середныхъ школахъ.** Письменнѣ испыты зачнуть ся у всѣхъ школахъ середныхъ въ Галичинѣ дня 15 мая. Устнѣ испыты зрѣлости въ школахъ середныхъ зачнуть ся въ ґімназіяхъ: у Бродахъ дня 10 липня, Бережанахъ дня 15 червня, Дрогобичи дня 26 червня, въ Ярославѣ 29 мая, Яслѣ 17 червня, Коломыи 7 червня, въ академичнôй рускôй ґімназіи у Львовѣ 30 мая, въ II. ґімназіи у Львовѣ 19 червня, у Францъ Иосифа у Львовѣ 15 червня, въ IV. у Львовѣ 12 червня; — въ Новôмъ Санчи 19 червня, Перемышли 3 липня, Решовѣ 12 червня, Самборѣ 4 липня, Сяноцѣ 27 червня, Станіславовѣ 19 червня, въ Стрыю 26 червня, Тернополи 19 червня, Тарновѣ 9 червня, Золочевѣ 4 липня, въ реальнôй школѣ у Львовѣ 12 червня, а въ Станіславовѣ 19 червня.

— **На будову руского театру** зложили въ Красовѣ коло Щирця пп.: кс. Касперъ Келбиньскій лат. парохъ въ Ракôвця 2 40 зр., о. Ник. Фôльваркôвъ греко кат. парохъ въ Демнѣ 40 кр., о. Евг. Шухевичь греко кат. парохъ зъ Красова 1 зр., громада Красôвъ 1 зр. и молодѣжь зъ Красова 1 10 зр., разомъ 6·90 зр.

та не давало єму перейти. Вкôнци выдобувъ ся зъ помежъ него и выйшовъ на дорôжку. У сумрацѣ знати було бѣлый пѣсокъ хôдникôвъ; яснѣйше заблысла єму лямпа въ комнатѣ хорои.

Усѣвъ на лавочцѣ и упрямо дививъ ся въ се вôкно. Єму здавало ся, що якась тѣнь рушила ся за занавѣскою.

Потôмъ наразъ стало якось яснѣйше довкола него... Корчѣ высокопенныхъ рожь у кльомбахъ передъ домомъ выступили зъ тѣни... Пѣсокъ и рѣнь на хôднику заяснѣли якимсь блескомъ, а верхъ дому, що доси здававъ ся темною масою, почервонѣвъ вôдъ темно-червоного свѣтла, якъ бы на него упало промѣнє зôрнички.

Здивованый обернувъ ся вôнъ... кровь захолола єму въ жилахъ... высоко на чорнôмъ беззвѣзднôмъ небѣ червонѣла кровава луна вôдъ пожару. Чорнѣ хмары обрубились багряными рубцями, бѣлявѣ огники крутились, пôднимаючись у гору, а багрянѣ стовпы огню летѣли въ небо, якъ колибъ тамъ на небѣ свѣтила пôвнôчна зоря.

— Твôй родинный дôмъ горить!...

. . . .

Зъ лопотомъ опала єму голова на поруче лавки... але майже въ тôй самôй хвили зôбравъ всѣ свои силы и зôрвавъ ся... колѣна угинались пôдъ нимъ, кровь кипѣла у вискахъ.

— Бѣжи, чимскорше бѣжи! ратуй, що ще дасть ся выратувати! — той окликъ чувъ у власныхъ грудяхъ — и якъ божевôльный перебивъ ся вôнъ крôзь корчѣ бозу пôдъ парканомъ, перелѣзъ черезъ плôтъ и зъ другои стороны упавъ въ рôвъ.

Немовь сходяче сонце, такъ горѣючій фôльварокъ освѣчувавъ теперь цѣлу околицю. Свѣтили головнѣ, а лѣсъ потопавъ у червонавôмъ жарѣ...

Дôмъ, у котрôмъ мешкали, стоявъ ще не нарушеный... єго муры блестѣли, мовь мармуръ, а вôкна свѣтили ся, якъ дорогѣ каменѣ... На пôдвôрю було такъ ясно, мовь за дня. Горѣла стодола, завалена цѣла ажь по банты богатыми плодами сегорôчного жнива. Цѣла єго праця, цѣле щасте, цѣла надѣя пшла зъ дымомъ...

Въ друге зôбравъ всю свою силу... и мовь скаженый або дикій, такъ скоро гнавъ степами навпростець до горѣючого фôльварку. Коли такъ бѣгъ берегомъ лѣса, здало ся єму, що саме коло него промайнула якась тѣнь, котра кинулась на землю, якъ лишь вôнъ надôйшовъ. А вôнъ ледви то замѣтивъ.

— Дальше! Ратуй, що ще дасть ся выратувати!

Зъ подвôря долетѣли до него прерôжнѣ змѣшанѣ крики. Парôбки бѣгали безладно, дѣвки ломили руки; — сестры кричали, плакали и все кликали єго...

Цѣле село теперь збудило ся... На дорозѣ було що разъ бôльше людей... Зô всѣхъ сторôнъ везли бочки зъ водою, пхали навѣть якусь заржавѣлу сикавку...

— Деж панъ? — крикнувъ Павло до парôбкôвъ.

— Отъ лише передъ хвилею забрали єго... зломивъ ногу — вôдповѣли єму.

Нещасте за нещастємъ!

— Стодолы нема вже що ратувати, нехай горить! крикнувъ на громадку, що зовсѣмъ стратила голову и кôлькома коновочками воды бажала загасити бухаючій огонь.

— Ратуйте худобу! зважайте, абы не кидала ся въ огонь!

Трехъ, чотирехъ людей кинуло ся до стайнѣ и оборы.

— А вы прочѣ ратуйте дôмъ, а не выносѣть нѣчого!

— Не выносѣть нѣчого! — повторивъ ще разъ кôлькомъ чужимъ особамъ, выдираючи имъ зъ рукъ рѣчи, повыношенѣ зъ середины хаты.

— Алежь мы хотѣли ихъ ратувати!

— Ратуйте дôмъ!

Выбѣгъ на сходы. Перебѣгаючи побачивъ матѣрь якъ немовь скаменѣла, безъ слѣзъ, сидѣла при батьку, котрый стогнавъ, лежачи на софѣ.

Отворомъ на пôддашу выскочивъ на дахъ.

— Гей! подайте ту вужа!

На вилахъ подали єму мосяжный конець вужа вôдъ сикавки. Изъ сыкомъ побѣгла струя воды по розпаленыхъ дахôвкахъ. На вершку даху усѣвъ вôнъ мовь на кони, розпалена одежа парила єго, у волосе єго залѣтало розжаренє зерно збôжа, котре зô стодолы ажь ту вѣ-

— **Про холеру** въ нашôмъ краю прийшли вчера такî вѣсти: Въ Кудринцяхъ занедужали въ середу три особы, зъ котрыхъ одна померла. Въ Завалю повѣта борщѣвского лучивъ ся оденъ выпадокъ смерти на холеру, хочь еще певно не знати, чи то була азійска холєра. Въ Новосѣлцѣ тогожь повѣта захорувавъ оденъ чоловѣкъ, а въ Циганахъ оденъ померъ. Бактеріольоґічнымъ розслѣдомъ тыхъ пôдозрѣныхъ выпадкôвъ занимає ся краєва Рада здоровля.

— **Огнѣ.** Вечеромъ дня 28 марта с. р. згорѣла на обшарѣ дворскôмъ въ Корналовицяхъ, въ повѣтѣ самбôрскôмъ, власности Келестина Созаньского, стайня разомъ зъ 41 кôньми. Шкода въ коняхъ выносить 7.000 зр., а будынокъ бувъ вартъ 1.600 зр. Лише стайня була обезпечена. О пôдпаленє пôдозрѣвають слугу дворского, 17-лѣтного хлопця, и єго вже увязнено. — Дня 22 марта въ ночи згорѣли въ Быстрици долѣшнôй декотрî будынки Гната Сапецкого, властителя дôбръ. Шкода выносить 3130 зр. Огонь бувъ мабуть пôдложеный. — На обшарѣ дворскôмъ Пустыня, въ ропчицкôмъ повѣтѣ, згорѣла стайня, а въ нѣй 18 коровъ. Шкода обезпечена 3.000 зр. — У Воютичахъ, въ Самбôрщинѣ згорѣли зъ неосторожности три загороды, вартости 1085 зр., обезпеченî на 680 зр. — Дня 11 цвѣтня около 5 ои години зъ полудня выбухъ огонь въ Люблинци новôмъ, повѣта чесанôвского, зъ невѣстнои причины и при сприяючôмъ вѣтрѣ обгорнувъ за пôвъ години 16 загородъ селяньскихъ, зъ котрыхъ 6 погорѣло цѣлкомъ зъ всѣми припасами збôжа и знарядами господарскими, а въ прочихъ полишали ся хаты и дрôбнѣйшî будынки. Въ огни утратило житє и двохъ людей: оденъ господарь и 7 лѣтный хлопець. Зъ погорѣльцѣвъ лише двохъ було въ части обезпеченыхъ на малî сумы. Причиною огню мала бути пôсля одныхъ неосторожность, пôсля другихъ знову пôдпаленє. Шкода дуже велика, але може сей примѣръ научить недбалыхъ обезпечати своє майно. Тî численнî огнѣ въ нашôмъ краю то справдѣ найлѣпшій доказъ на то, якъ конче треба у насъ поліціѣ огневои.

— **Якъ стрѣляє пяный.** Въ першій день Воскресенія Христового ставъ ся въ Передримѣхахъ великихъ такій выпадокъ: Гнатъ Штерпакъ, родомъ зъ Нового Села, замешкалый въ Передримѣхахъ великихъ стрѣлявъ зъ фузіѣ, а будучи въ нетверезôмъ станѣ стрѣливъ у вôкно церкви и тымъ выстрѣломъ выбивъ десять шибъ въ одномъ вôкнѣ. Въ сей часъ явивъ ся вôйтъ Андрухъ Мыкъ зъ поліціяномъ Войткомъ Гервиньскимъ та вôдôбрали Штерпакови фузію, а вôнъ буде ще теперь мусѣвъ вôдповѣдати за таке стрѣлянє передъ судомъ.

— **Страшна пригода** лучила ся дня 4 с. м. коло Вовчинця на Буковинѣ. На селяньскôмъ возѣ ѣхало черезъ Серетъ семеро людей, селянъ вовчинецкихъ. У водѣ перевернувъ ся возъ и всѣ, що ѣхали, выпали зъ воза. Четверо выратовало ся, а троє, то єсть: матѣрь и двоє дѣтей, пôрвала вода и они потопули.

— **Порядки въ селѣ Джуровѣ.** До „Батьковщины" пишуть зъ Снятинщины: „Село Джурôвъ, положене надъ рѣчкою Рыбницею, вôдъ давна боролось зъ рôжными клопотами, але про се не хочемо згадувати на тôмъ мѣсци. Теперь за помочію Божою и за старанємъ о. Н. Огоновского, учителя П. Станьковского и дѣдича В. Заґурского дочекалась и наша громада лѣпшои долѣ. Сего року вôдбули ся выборы новыхъ радныхъ и вôйта, а громадяне постарали ся выбрати честныхъ господарѣвъ до рады а на вôйта Грицка Николюка. За проводомъ о. Н. Огоновского вôдбули ся недавно загальнî зборы читальнѣ, котра була зачала упадати, а теперь хорошо розвиває ся. Крôмъ того стали добрî люде радити громадѣ, щобы завела у себе свою руску крамницю. На сю крамницю дарувавъ добродѣй Володимиръ Заґурскій 100 зр. и зъ новымъ рокомъ отворено крамницю. Люде охочо поспѣшили зъ своими удѣлами, а теперь дуже радують ся, що мають де купувати потрѣбнѣйшî товары та що ихъ нѣхто не ошукує анѣ на мѣрѣ анѣ на вазѣ. До продажи выбрали люде честного молодця Грицка Семаня. Теперь, панове громадо, подайте собѣ руки и горнѣть ся до рускои крамницѣ. Ще одно веселе будьте ласкавî помѣстити. Ото рада громадска зôйшла ся у канцеляріи громадскôй и одноголосно урадила, щобы въ недѣлю и свято нѣ оденъ чоловѣкъ не заходивъ у шинокъ. Кого подиблють въ шинку въ свято або въ недѣлю, сей платить 50 кр. кары. Се дуже добре для насъ панове громадо, бо лѣпше намъ въ недѣлю и свято зôйти ся до читальнѣ и тамъ щось пожиточного прочитати, анѣжь засѣсти у коршмѣ и тамъ гôрко запрацьованый крейцаръ пропивати".

— **Нечувана звѣрскôсть.** Въ Меране въ Саксоніи допустивъ ся якійсь майстеръ слюсарскій нечуваного звѣрства на своѣмъ термінаторѣ. Майстеръ посваривъ за щось хлопця а той ставъ єму вôдповѣдати. То майстра такъ розсердило, що вôнъ якъ державъ въ руцѣ розпалену до яркости штабу зелѣза, такъ и пробивъ нею хлопцеви живôтъ и попѣкъ всѣ внутренности. Хлопець згинувъ до кôлька хвиль середъ страшныхъ мукъ а майстра арештовано; вôнъ оправдує ся тымъ, що не знає, якъ то стало ся и каже, що хлопець вбивъ ся самъ на розпалене зелѣзо. — Подôбного звѣрства допустивъ ся въ Тріестѣ лодкарь англійского корабля цістернового „Віндобаля". Сѣмохъ робôтниковъ зъ тріестиньскои фабрики „Трінгамъ" чистили на корабли котелъ и полягали въ котлѣ спочивати. Лодкарь корабля, Стаинка, розлюченый тымъ, розкрутивъ чôпъ и пустивъ на нихъ струю кипячои воды. Трохъ робôтниковъ змогло ще завчасу утечи отворомъ въ котлѣ а прочî страшно попарили ся. Стаинка арештовано.

† Посмертнѣ вѣсти.

Теодоръ Костѣвъ, членъ „Просвѣты", довголѣтный дякъ и писарь громадъ Довге и Моршинъ умеръ въ 38 роцѣ житя дня 8 цвѣтня 1893 р., оставивши сиротами шестеро дѣтей. Покôйникъ вôдзначавъ ся рѣдкою интелиґенціею, знанємъ, постôйностію характеру и щирымъ патріотизмомъ. Черезъ довгій часъ бувавъ учителемъ. — Въ Холоєвѣ померъ мѣсцевый гр. кат. священикъ Теодоръ Дольницкій, почет. радникъ митроп. Консисторіѣ въ 80-ôмъ роцѣ житя а 56 священьства.

Всячина.

— **Землетрясенє въ Сербіи.** Минувшои суботы дало ся почути въ Сербіи, въ долинѣ рѣки Моравы, коло мѣсцевостей Чупрія и Свилайнацъ сильне землетрясенє. Въ Чуприѣ розпукла ся при тôмъ въ кôлькохъ мѣсцяхъ земля, а зъ розколинъ почала добувати ся пара и горяча вода. Въ обохъ сихъ мѣсцевостяхъ завалило ся кôльканацять домôвъ. Перестрашенî люде повыбѣгали на поля и недалекî горбы и тамъ ночували и днували. На мѣсце катастрофы выѣхала заразъ зъ Бѣлграду специяльна комісія, зложена зъ шефа секціѣ въ міністерствѣ для справъ внутрѣшныхъ Миленковича, професора ґеольоґіѣ Зуйовича и професора фізики Станоєвича; рôвночасно дано знати въ телеґрафічнôй дорозѣ ґеольоґічнымъ заведенямъ у Вѣдни и въ Парижи и прошено, щобы они выслали своихъ репрезентантôвъ для розслѣдженя сего дуже цѣкавого зъявища въ природѣ. Згадана комісія прибувши на мѣсце, сконстатувала, що дѣйстно на тôмъ мѣсци, де земля розпала ся, добуває ся зъ розколинъ лява и горяча вода, але анѣ въ Свилайнацу анѣ въ Ягодинѣ не наробило землетрясенє такои шкоды, якъ то въ першôй хвили голошено, хочь она все таки єсть значна. Въ недѣлю и понедѣлокъ повторилось було землетрясенє, але було вже значно слабше, якъ за першимъ разомъ. — Пôсля найновѣйшихъ вѣстей зъ Бѣлграду, наробило землетрясенє въ Сербіи таки дуже великои шкоды. Вôдъ вôсѣмдесять лѣтъ не було тамъ ще такого землетрясеня. Найсильнѣйше було оно въ Свилайнацу, Пожаревацу и въ селахъ Великî Поповцѣ, Ключь, Ливадица и Шабара. Въ Свилайнацу трясла ся земля черезъ пôвпята години и розпукла ся въ кôльканацять мѣсцяхъ на 8 центіметрôвъ, а зъ тыхъ шпаръ бухала горяча вода и выкидало жужлѣ. Въ селѣ Шабарѣ, розпукла ся земля въ 40 мѣсцяхъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха** за минувшî добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 13 с. м. до 12 год. въ полудне дня 14 с. м.: середна теплота була + 2·0° Ц., найвысша + 10·0° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 3·3° Ц. нинѣ въ ночи. Барометеръ иде въ гору (765). Вѣтеръ буде пôвнôчный, мѣрный, теплота опаде до 0·0° Ц., небо буде легко захмарене; хвилевый снѣгъ.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 13 с. м.: пшениця 7·75 до 8·—; жито 6·— до 6·25; ячмѣнь 5·— до 5·75; овесъ 5·25 до 6·—; рѣпакъ 10·— до 12·—; горохъ 6·50 до 9·50; вика 4·75 до 5·25; насѣнє льняне 11·50 до 11·75; бôбъ 6·— до 9·—, бобикъ —·— до —·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 75·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 22·— до 24·—; анижъ 38·— до 39·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·— до 13·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 14 цвѣтня. Є. Вел. Цѣсарь принимавъ вчера ґр. Таффого на цѣлогодиннôй авдієнціи.

Прага 14 цвѣтня. Юл. Ґреґрови зробили студенты велику демонстрацію и выбили вôкна въ єго помешканю.

Будапештъ 14 цвѣтня. Мѣсто Веспрімъ стоить вôдъ пôвночи въ огню.

Брукселя 14 цвѣтня. Правительство велѣло арештувати всѣхъ членôвъ ґенеральнои рады робôтничои.

теръ приносивъ, на лици и на рукахъ творили ся дрôбнî пекучî раны. Вôнъ не чувъ нѣчого, що долягало єго тѣлу, але за те докладно видѣвъ и чувъ все, що дѣяло ся довкола него... єго змыслы немовь втроє набрали силы...

Бачивъ якъ горѣючî снопы высоко пôдлѣтали у воздухъ и зробивши величавый кругъ спадали въ низъ; бачивъ конѣ и коровы, выгонюванî на луку, де поза плотами були безпечно схованî; — бачивъ пса, до половины осмаленого вôдъ огню, котрый рвавъ ланцухъ и вывъ проймаючо...

— Вôдвяжѣть пса! — крикнувъ зъ даху.

Бачивъ малî язики поломѣни, зъ синявымъ вôдблескомъ, якъ зъ верха стодолы перескакували на сусѣдну шопу.

— Шопа горить! — крикнувъ до людей на подвôрю. — Ратуйте, що въ нѣй єсть!

Кôлькоро людей пôшло въ ту сторону, щобы вытягнути возы на подвôрє.

А тымчасомъ шумѣла и гудѣла струя воды по даху и втискала ся у шпары, тяжѣла на дахôвкахъ и громадилась пôдъ ними. Дрôбнî, бѣлî хмаринки пары пôдносили ся зъ даху и щезали, щобы знову деинде на хвилину зъявити ся.

Ажь наразъ прийшла єму на думку „чорна Зоська", котра стояла въ найдальшôмъ кутѣ шопы поза великою купою старого зелѣзя и прерôжнои старовины. Єму здалось, мовь бы хто єго ножемъ заколовъ у груди. Навѣть и она має пропасти, она, що на неѣ серце єго зъ давна-давенъ мало надѣю?...

— Ратуйте машину! — крикнувъ нахилившись въ низъ.

Але нѣхто не зрозумѣвъ єго.

Жажда выратованя „чорнои Зоськи" такъ опанувала єго на хвилину, що готовъ бувъ для неи и дôмъ посвятити!

— Заступѣть мене ту! — крикнувъ, нахилившись до людей на подвôрю, котрî въ бôльшôй части стояли безъ дѣла, выбалушивши очи.

Якійсь рослый муляръ зъ села выдрапавъ ся на дахъ, вôдôрвавъ кôлька дахôвокъ и тымъ способомъ вылѣзъ ажь на верхъ даху. Павло вôддавъ єму въ руку вужа, а самъ зсунувъ ся по даху въ низъ, дивуючись у души, що въ тôй дорозѣ не зломивъ собѣ руки або ноги.

Потôмъ кинувъ ся до шопы, зъ котрои вже клубами выдобувавъ ся дымъ та дусивъ за горло.

— Хто пôде зô мною? — крикнувъ.

Два робôтники зъ села прибѣгли сейчасъ.

— Ходѣмъ!

— Дальше въ дымъ и огонь! — и всѣ пôшли.

— Ту дышель! — хапайте! крѣпко! тягнѣть чимскорше!

Машина затрѣщала, злопотѣла, захитала ся и небавомъ станула на подвôрю. За нею и за єѣ спасителями запавъ ся дахъ шопы...

. . . .

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.